

Regimul drepturilor de autor in 2016

Veniturile din drepturile de proprietate intelectuala reprezinta venituri obtinute din drepturi de autor si drepturi conexe acestora, brevete de inventie, desene si modele, marci si indicatii geografice, topografii pentru produse semiconductoare si altele asemenea.

Drepturile de autor au ca obiect operele originale de creație intelectuală în domeniul literar, artistic sau științific, oricare ar fi modalitatea de creație, modul sau forma de exprimare și independent de valoarea și destinația lor, precum si operele derivate care au fost create plecând de la una sau mai multe opere preexistente.

Contractele care au la baza drepturi de autor sunt destul de intalnite in mediul economic. Exista o serie de persoane care obtin astfel de venituri in mod constant (actorii, compozitorii, scriitorii, ziaristii, realizatorii TV etc.)

Incepand cu 1 ianuarie 2016, avand in vedere Noul Cod fiscal, regimul de impozitare al acestor venituri se modifica substantial. Vom prezenta in continuare aspectele cu privire la impozitul pe venit si contributiile sociale datorate pentru astfel de venituri.

a. Impozit pe venit

Pana la 31 decembrie 2015

In cazul drepturilor de proprietate intelectuala (aici se incadreaza drepturile de autor), pentru a stabili baza de calcul a impozitului pe venit, din venitul brut stabilit in contract se scade o cheltuală forfetara (fixa) de 20% din venitul brut, precum si contributiile sociale (contributia la pensii si la sanatate), daca este cazul.

În cazul veniturilor provenind din crearea unor lucrări de artă monumentală, baza de calcul se stabilește prin deducerea din venitul brut a unei cheltuieli forfetare de 25% din venitul brut, precum si contributiile sociale (contributia la pensii si la sanatate), daca este cazul.

Sunt considerate opere de artă monumentală următoarele:

- lucrări de decorare (pictura murală a unor spații și clădiri de mari dimensiuni, interior-exterior etc);
- lucrări de artă aplicată în spații publice (ceramică, metal, lemn, piatră, marmură și altele asemenea);
- lucrări de sculptură de mari dimensiuni, design monumental, amenajări de spații publice si lucrări de restaurare a acestora.

Beneficiarul veniturilor din drepturi de autor poate opta intre doua modalitati de impozitare, respectiv:

- o cotă de impunere de 10% la venitul brut din care se scad contributiile sociale reținute la sursă, daca este cazul;
- o cota de impunere de 16 % aplicata la venitul brut;

Daca se opteaza pentru prima varianta, persoana care obtine venitul va avea obligatia depunerii Declaratiei 200 privind venitul realizat pana la 25 mai a anului urmator, iar organul fiscal va efectua regularizarea care se impune. Platitorul venitului a retinut doar 10%, iar organul fiscal va efectua calculul astfel incat beneficiarul venitului sa achite si diferenta pana la cota de 16%.

In al doilea caz, persoana care obtine venitul nu va mai avea obligatia depunerii Declaratiei 200 privind venitul realizat din moment ce i s-a retinut un impozit de 16%. Totusi, aceasta varianta NU este deloc fair-play in relatia cu beneficiarul venitului, deoarece platitorul venitului retine 16% din venitul brut, fara a se mai scadea cota de cheltuieli de 20%/ 25% la

care persoana are dreptul. De-abia in momentul in care organul fiscal va face regularizarea impozitului (in anul urmator), persoanei i se va scadea acea cheltuiala fixa, se va constata ca i s-a retinut un impozit prea mare si va avea sume de restituit din partea statului. Cu alte cuvinte, beneficiarul venitului crediteaza statul cateva luni bune pana in momentul in care va avea drept de restituire a diferentei din impozit.

Incepand cu 1 ianuarie 2016

In vederea stabilirii bazei de calcul a impozitului pe venit, atat in cazul drepturilor de proprietate intelectuala, cat si a lucrărilor de artă monumentală, din venitul brut stabilit in contract se va scadea o cheltuială forfetara (fixa) de 40% din venitul brut, precum si contribuțiile sociale (contributia la pensii si la sanatate), daca este cazul.

Se poate observa asadar o reducere a bazei de impozitare, ceea ce ar trebui automat sa duca la un impozit pe venit mai mic suportat de catre beneficiar.

Beneficiarul veniturilor din drepturi de autor poate opta intre doua modalitati de impozitare, respectiv:

- o cotă de impunere de 10% aplicata la venitul brut;
- o cota de impunere de 16 % aplicata la venitul brut, din care se scade cota forfetară de cheltuieli de 40% si contribuțiile sociale (contributia la pensii si la sanatate), daca este cazul.

Observam astfel ca, in sfarsit, incepand cu anul 2016 se intra in normalitate. Nu era normal ca impozitul de 16% sa se aplice la venitul brut asa cum se intampla pana la 31 decembrie 2015. Pentru a-si pastra caracterul de „impozit final”, era normal ca inca de la momentul retinerii la sursa a impozitului beneficiarul venitului sa aiba dreptul la deducerea cheltuielilor forfetare si a contributiilor sociale.

Desi pare greu de crezut, incepand cu 1 ianuarie 2016, este mai „rentabil” sa optam pentru retinerea la sursa a unui impozit de 16%, decat pentru cota de 10%. Impozitul de 10% se aplica la venitul brut, pe cand cota de 16% se aplica la venitul brut diminuat cu 40% si cu contributiile sociale, daca este cazul.

Exemplu:

In februarie 2016, Popescu Rares a incheiat un contract pe drepturi de autor cu o televiziune, venitul brut negociat fiind de 5.000 lei. Acesta este si salariat la o alta societate. Care este nivelul impozitului pe venit retinut de catre platitorul de venit?

Cota de 10%

In acest caz, cota de 10% se aplica la venitul brut, astfel:
Impozit pe venit = 5.000 lei x 10% = 500 lei

Cota de 16%

Asa cum am prezentat in detaliu mai jos in material, in anul 2016, chiar daca este salariata, persoana va datora obligatoriu contributia la pensie (CAS) de 10,5%, insa nu si cea la sanatate de 5,5%.

Baza de calcul contributii sociale = 5.000 lei x 5.000 lei x 40% = 3.000 lei

CAS = 3.000 lei x 10,5% = 315 lei

Impozit pe venit = (3.000 lei – 315 lei) x 16% = 430 lei

Venit net = 5.000 lei – 430 lei – 315 lei = 4.255 lei

Observam ca, daca se opteaza pentru 16% impozitul retinut este de 430 lei, pe cand in primul caz cand se opteaza pentru 10% este de 500 lei. Persoana va plati totusi mai mult la bugetul de stat din cauza introducerii obligatorii a contributiei la pensii (CAS) de 10,5%.

Insa daca dl Popescu este pensionar, atunci nu datoreaza CAS ci doar impozit pe venit de 480 lei (3.000 lei x 16%), care tot este mai mic fata de impozitul de 500 lei daca se opta pentru 10%.

b. Contributii sociale

Pana la 31 decembrie 2015

Pana la sfarsitul anului 2015, persoanele care:

- realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor și orice alte venituri din desfășurarea unei activități dependente;
- realizează venituri din pensii și venituri sub forma indemnizațiilor de șomaj, asigurate în sistemul public de pensii;
- sunt asigurate în sisteme proprii de asigurări sociale neintegrate în sistemul public de pensii (de exemplu, avocatii), care nu au obligația asigurării în sistemul public de pensii, precum și cele care au calitatea de pensionari ai acestor sisteme nu datorează contributia la pensie (CAS) de 10,5% pentru veniturile obținute din drepturi de proprietate intelectuală.

De asemenea, NU se datoreaza contributia la sanatate (CASS) de 5,5%, dacă beneficiarul obtine venituri din salarii, venituri sub forma indemnizațiilor de șomaj, venituri din pensii, venituri din PFA, profesii libere etc.

Daca o persoana obtine venituri din drepturi de autor si nu se incadreaza in situatiile prezentate mai sus, atunci i se retine de catre platitorul de venituri contributia la pensie (10,5%) si la sanatate (5,5%), iar baza de calcul o constituie diferenta dintre venitul brut si cheltuiala forfetara de 20%.

Exemplu:

In noiembrie 2015, Popescu Rares a incheiat un contract pe drepturi de autor, venitul brut negociat fiind de 10.000 lei. Acesta nu este pensionar si nu face dovada ca obtine si alte venituri supuse contributiilor sociale.

Care este nivelul contributiilor sociale retinute la sursa de catre platitorul de venit?

Daca dl Popescu Rares putea face dovada ca este salariat (adeverinta de salariat) sau ca obtine si alte venituri, atunci nu ar fi datorat contributi sociale.

Avand in vedere ca dl Popescu Rares nu obtine alte venituri, atunci platitorul de venit are obligatia sa retina la sursa contributia la pensie (CAS- 10,5%) si la sanatate (CASS- 5,5%).

Baza de calcul contributii = 10.000 lei – 10.000 lei x 20% = 8.000 lei

CAS= 8.000 lei x 10,5% = 840 lei

CASS= 8.000 lei x 5,5% = 440 lei

In plus, persoana mai datoreaza si impozit pe venit, in momentul retinerii la sursa putand opta pentru o cota de 10% sau de 16%, asa cum am prezentat mai jos.

Incepand cu 1 ianuarie 2016

Persoanele fizice asigurate în sisteme proprii de asigurări sociale, care nu au obligația asigurării în sistemul public de pensii potrivit legii, precum și persoanele care au calitatea de pensionari, NU datorează CAS pentru veniturile din drepturi de autor. A fost eliminată însă condiția referitoare la a fi salariat. Astfel, chiar dacă o persoană obține și venituri din salarii sau nu, aceasta va datora obligatoriu contribuția la pensie (CAS) de 10,5%.

Precizăm faptul că baza lunară de calcul al CAS o reprezintă diferența dintre venitul brut și cheltuiala fixă reprezentând 40% din venitul brut și nu poate fi mai mare decât echivalentul a de 5 ori câștigul salarial mediu brut, în vigoare în luna pentru care se datorează contribuția.

În anul 2015, câștigul salarial mediu brut lunar este de 2.415 lei, iar baza maximă lunară înseamnă 12.075 lei, însă rămâne de văzut cât va fi salariul mediu brut în anul 2016.

Exemplu:

Entitatea Leader, persoana juridică română care activează în domeniul PR, are nevoie de o serie de schițe și desene și încheie un contract de cesiune drepturi de autor cu o persoană fizică, venitul brut negociat fiind de 15.000 lei. Aceasta este salariată, prezintă o adeverință de salariat la data semnării contractului și optează prin contract pentru impozitarea cu 16% la sursă.

Care este tratamentul aplicabil în acest caz.

Înainte de 1 ianuarie 2016

Persoana care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală și este salariată nu datorează CAS și CASS.

- Baza impozabilă imp. venit = 15.000 lei;
- Impozit pe venit = 16% x 15.000 = 2.400 lei;
- Rest de plată = 15.000 lei – 2.400 lei = 12.600 lei;

Organul fiscal, pe baza datelor depuse de către platitorul de venit în declarația 205, stabilește venitul net anual și va face regularizarea impozitului pe venit:

- Venit brut = 15.000 lei;
- Cheltuieli deductibile = 15.000 lei x 20% = 3.000 lei;
- Venit impozabil = 15.000 lei – 3.000 lei = 12.000 lei;
- Impozit final = 12.000 lei x 16% = 1.920 lei.

Organul fiscal va instiinta contribuabilul că acesta are posibilitatea de a compensa sau de a recupera suma de 480 lei reținută în plus (2.400 lei – 1.920 lei), prin depunerea unei cereri de restituire.

După 1 ianuarie 2016

Atenție! Deși venitul brut negociat este de 15.000 lei și depășește echivalentul a 5 câștiguri salariale medii brute, baza de calcul a CAS o constituie venitul brut, diminuat cu cota de 40% aferentă cheltuielilor forfetare.

Având în vedere că este salariată, nu datorează CASS.

Venit brut = 15.000 lei

Cheltuieli forfetare = 15.000 lei x 40% = 6.000 lei

Baza de calcul contribuției = 15.000 lei – 6.000 lei = 9.000 lei

CAS datorată = 9.000 lei x 10,5% = 945 lei

Baza de calcul impozit pe venit = 9.000 lei – 945 lei = 8.055 lei
Impozit pe venit retinut la sursa = 8.055 lei x 16% = 1.289 lei
Venit net = 15.000 lei – 945 lei – 1.289 lei = 12.766 lei

Este de retinut ca incepand cu 1 ianuarie 2016 se datoreaza obligatoriu CAS de 10,5% chiar daca persoana beneficiara a venitului este salariata, iar in ceea ce priveste contributia la sanatate (CASS) de 5,5% regimul va fi identic cu cel din anul 2015.

Totusi, un aspect pozitiv ar fi majorarea cotei de cheltuieli forfetare de la 20% (25%) la 40%, ceea ce mai amortizeaza cat de cat introducerea contributiei la pensie.

